

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 2001-2002**

17 APRIL 2002

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 378 van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de handelingen verricht in het kader van het ouderlijk gezag waarvoor de machtiging van de vrederechter vereist is

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER **MAHOUX**

SÉNAT DE BELGIQUE**SESSION DE 2001-2002**

17 AVRIL 2002

Proposition de loi modifiant l'article 378 du Code civil, en ce qui concerne les actes accomplis dans le cadre de l'autorité parentale et requérant l'autorisation du juge de paix

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR M. **MAHOUX**

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen:

1. Vaste leden: de heer Dubié, voorzitter; mevrouw de T' Serclaes, de heer Istasse, de dames Kaçar, Leduc, de heer Monfils, mevrouw Nyssens, de heer Ramoudt, mevrouw Staveaux-Van Steenberge, de heer Steverlynck, de dames Taelman, Vanlerberghe en de heer Mahoux, rapporteur.

Zie:

Stukken van de Senaat:

2-1058 - 2001/2002:

Nr. 1: Wetsvoorstel van mevrouw de T' Serclaes c.s.
Nr. 2: Amendementen.

Ont participé aux travaux de la commission:

1. Membres effectifs: M. Dubié, président; Mme de T' Serclaes, M. Istasse, Mmes Kaçar, Leduc, M. Monfils, Mme Nyssens, M. Ramoudt, Mme Staveaux-Van Steenberge, M. Steverlynck, Mmes Taelman, Vanlerberghe et M. Mahoux, rapporteur.

Voir:

Documents du Sénat:

2-1058 - 2001/2002:

Nº 1: Proposition de loi de Mme de T' Serclaes et consorts.
Nº 2: Amendements.

De commissie voor de Justitie heeft het voorliggende wetsvoorstel behandeld op 5 en 12 maart en 17 april 2002, in aanwezigheid van de minister van Justitie.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR EEN VAN DE INDIENERS VAN HET WETSVOORSTEL

Mevrouw de T' Serclaes deelt mee dat het voorliggende wetsvoorstel, dat de steun heeft gekregen van alle democratische politieke fracties van de Senaat, ertoe strekt een knelpunt op te heffen dat voortvloeit uit de wet van 29 april 2001, die artikel 378 van het Burgerlijk Wetboek wijzigt.

Het nieuwe artikel 378 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt immers dat de ouders die het ouderlijk gezag uitoefenen, van de vrederechter de machtiging moeten krijgen om bepaalde handelingen te verrichten, waaronder zich burgerlijk partij stellen in naam van het kind.

Heel wat advocaten hebben erop gewezen hoe omslachtig die regeling is en hoe ze de procesgang vertraagt.

De vrederechters worden geconfronteerd met een sterke toename van de procedures waarbij hun wordt gevraagd machtiging te verlenen om daden te verrichten die de ouders voordien alleen konden verrichten.

Het wetsvoorstel behelst alleen de vragen waarvan sprake is in artikel 410, 7^e, van het Burgerlijk Wetboek, ook al denkt spreekster dat de vereiste van een machtiging van de vrederechter voor een reeks andere handelingen opnieuw moet worden bekeken.

Er is hierover geïnterpelleerd in de Kamer. De minister heeft er geantwoord dat een werkgroep zich thans over de kwestie buigt.

Deze procedure dreigt aan te slepen. Spreekster vraagt dan ook dat er tenminste voor het welbepaalde punt waarvan sprake is in het wetsvoorstel, snel een oplossing komt.

II. ALGEMENE BESPREKING

De heer Istasse verklaart dat naast de bewegredenen die een van de indieners heeft toegelicht, een bijkomende overweging hem ertoe heeft aangezet het voorstel mede te ondertekenen.

Soms vergeet men immers dat de positie van vrederechter niet meer is wat ze enkele jaren geleden was.

De vrederechter staat nu soms aan het hoofd van een vrij uitgestrekt rechtsgebied en is niet meer in staat om dieper in te gaan op het gezinsleven tenzij gegronde redenen hem daartoe nopen.

La présente proposition de loi a été examinée par la Commission de la Justice les 5 et 12 mars, et le 17 avril 2002, en présence du ministre de la Justice.

I. EXPOSÉ INTRODUCTIF DE L'UN DES AUTEURS DE LA PROPOSITION DE LOI

Mme de T' Serclaes précise que la proposition de loi à l'examen, qui a reçu l'appui de tous les groupes politiques démocratiques du Sénat, vise à porter remède à une difficulté découlant de la loi du 29 avril 2001 qui modifie l'article 378 du Code civil.

Le nouvel article 378 du Code civil prévoit que les parents exerçant l'autorité parentale doivent obtenir l'autorisation du juge de paix pour accomplir un certain nombre d'actes, parmi lesquels figure notamment la constitution de partie civile au nom de l'enfant.

Bon nombre d'avocats ont attiré l'attention sur la lourdeur de ce système, qui entraîne le ralentissement de procédures judiciaires en cours.

Les juges de paix sont confrontés à la multiplication des procédures sollicitant leur autorisation pour l'accomplissement d'actes qu'auparavant, les parents pouvaient accomplir seuls.

La proposition de loi ne concerne que les demandes visées à l'article 410, 7e, du Code civil, même si l'oratrice pense que l'exigence d'une autorisation du juge de paix devrait être reconsidérée pour une série d'autres actes.

Des interpellations à ce sujet ont eu lieu à la Chambre. Le ministre y a répondu qu'un groupe de travail examinait actuellement la question.

Cette procédure risque d'être longue. L'oratrice demande dès lors qu'une solution rapide soit à tout le moins apportée sur le point précis envisagé par la proposition de loi.

II. DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Istasse déclare qu'outre les motifs exposés par l'un des auteurs de la proposition, une considération supplémentaire l'a amené à cosigner celle-ci.

En effet, on oublie parfois que le statut du juge de paix n'est plus ce qu'il était voici quelques années.

Actuellement, le juge de paix peut se trouver à la tête d'une circonscription assez vaste, et n'est plus en mesure, sauf pour raisons graves, d'entrer dans le détail de telle ou telle vie familiale.

De procedure is dus veel omslachtiger geworden en ontneemt de ouders hun verantwoordelijkheid.

Het wetsvoorstel wil voor een reëel probleem in een praktische oplossing voorzien.

Mevrouw Nyssens verklaart het eens te zijn met de doelstelling van het voorliggende voorstel, dat slechts één van de door de vrederechters aangekaarte problemen behandelt.

Ook spreekster meent dat er niet op een algemene bijsturingswet moet worden gewacht om de toestand op bepaalde punten te verhelpen. Niettemin dient ze verscheidene amendementen in die ze hierna zal toelichten.

De minister verklaart reeds enige tijd geleden hierover contact te hebben opgenomen met de Koninklijke Federatie van vrederechters en politierechters. Het resultaat van een recent contact met de voorzitter van de Federatie was dat de minister binnenkort een voorstel zal ontvangen om dit probleem op te lossen (zie amendementen nrs. 4 en 5).

De administratie van het ministerie van Justitie werd ook geconsulteerd over de inhoud van het voorliggende wetsvoorstel en bracht hierover gunstig advies uit.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Bij dit artikel is er geen enkele opmerking.

Artikel 2 en artikel 3 (nieuw)

Mevrouw Nyssens dient een amendement in (stuk Senaat, nr. 2-1058/2, amendement nr. 1), dat ertoe strekt artikel 2 te vervangen.

De voorgestelde wijziging is zuiver formeel en beoogt een betere wetgevingstechnische formulering.

Het amendement raakt niet aan de tekst van artikel 378 van het Burgerlijk Wetboek en voegt alleen in het eerste lid de woorden «met uitzondering van de handelingen bedoeld in het 7°» in.

De indiener van het amendement ziet immers niet in waarom bepaalde elementen van het huidige artikel 378 van het Burgerlijk Wetboek in artikel 2 van het wetsvoorstel achterwege zijn gelaten.

Mevrouw Nyssens dient ook een subamendement in op amendement nr. 1 (stuk Senaat, nr. 2-1058/2, amendement nr. 2) om de woorden «in het 7°» te vervangen door de woorden «in het 5° en in het 7°».

Artikel 410, 5°, van het Burgerlijk Wetboek wil dat de vrederechter een bijzondere machtiging verleent

La procédure est donc devenue beaucoup trop lourde, et déresponsabilise les parents.

La proposition de loi apporte une solution pratique à un problème réel.

Mme Nyssens déclare souscrire à l'objectif de la proposition à l'examen, qui ne concerne que l'un des problèmes mis en évidence par les juges de paix.

L'intervenante partage le point de vue selon lequel il ne faut pas attendre une loi globale de réparation pour porter remède à la situation sur certains points. Elle dépose toutefois plusieurs amendements qu'elle développera ci-après.

Le ministre déclare avoir pris contact, voici un certain temps déjà, avec la Fédération royale des juges de paix et des juges de police à ce sujet. Il résulte d'un récent contact avec la présidente de la Fédération qu'une proposition sera incessamment transmise au ministre en vue de régler ce problème. (voir amendements nos 4 et 5).

L'administration du ministère de la Justice a également été consultée quant au contenu de la proposition de loi à l'examen, et a émis un avis positif à ce sujet.

III. DISCUSSION DES ARTICLES

Article 1er

Cet article ne suscite aucune observation.

Article 2 et article 3 (nouveau)

Mme Nyssens dépose un amendement (doc. Sénat, n° 2-1058/2, amendement n° 1) tendant à remplacer l'article 2.

La modification proposée est purement formelle et vise à une formulation plus correcte sur le plan légistique.

L'amendement maintient le texte de l'article 378 du Code civil, en y insérant seulement, à l'alinéa 1er, les mots «à l'exception des actes visés au 7°».

L'auteur de l'amendement ne voit en effet pas pour quel motif certains éléments de l'actuel article 378 du Code civil ont été omis dans l'article 2 de la proposition de loi.

Mme Nyssens dépose également un sous-amendement à l'amendement n° 1 (doc. Sénat, n° 2-1058/2, amendement n° 2), en vue de remplacer les mots «au 7°» par les mots «au 5° et au 7°».

L'article 410, 5°, du Code civil requiert que le tuteur soit spécialement autorisé par le juge de paix

aan de voogd om een nalatenschap of een algemeen legaat of een legaat onder algemene titel te verwerpen of te aanvaarden onder voorrecht van boedelbeschrijving.

Het nieuwe artikel 378 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de ouders een machtiging aan de vrederechter moeten vragen om die handelingen te verrichten.

Een dergelijke regeling brengt heel wat problemen mee voor de vrederechters en belast ze onnodig.

Mevrouw de T' Serclaes herinnert eraan dat het voorliggende voorstel zich beperkt tot het oplossen van een specifiek probleem. Er is tevens een ruimere evaluatie nodig, want te veel handelingen vereisen de machtiging van de vrederechter, althans wanneer beide ouders of een overlevende ouder het ouderlijk gezag uitoefenen.

Mevrouw Nyssens stelt ook nog met een subsidiair amendement voor artikel 2 te vervangen (stuk Senaat, nr. 2-1058/2, amendement nr. 3). Dit amendement werd reeds ingediend bij de behandeling van het wetsontwerp tot wijziging van verscheidene wetsbepalingen inzake de voogdij over minderjarigen.

In zekere zin is het gevolg van deze wet de ouders hun verantwoordelijkheid te ontnemen door systematisch een machtiging van de vrederechter op te leggen voor minder belangrijke handelingen.

Het amendement beperkt dit voorschrift tot de handelingen die de omvang van het vermogen van het kind aanzienlijk kunnen beïnvloeden.

Mevrouw de T' Serclaes verwijst naar haar opmerkingen bij amendement nr. 2.

Mevrouw Staveaux vraagt wat het onderscheid rechtvaardigt dat amendement nr. 3 maakt tussen gezinnen waar het ouderlijk gezag door beide ouders samen wordt uitgeoefend en gezinnen waar slechts één ouder dit gezag uitoefent.

Mevrouw Nyssens antwoordt dat dit onderscheid is ingegeven door de wet op het gezamenlijk uitoefenen van het ouderlijk gezag.

Ze meent ook dat er, om niet te raken aan de vrijheid van elk van de niet-samenwonende ouders, moet worden gezorgd voor een plaats waar overleg en gesprek mogelijk zijn. De vrederechter lijkt de aangewezen persoon om dit soort conflicten te beslechten.

Op het voorstel van de vrederechters, dient de regering twee amendementen in.

Amendment nr. 4 (stuk Senaat, nr. 2-1058/2) strekt ertoe § 1 van het voorgestelde artikel 378 aan te vullen.

1. Twee nieuwe leden worden na het eerste lid ingevoegd.

pour renoncer à une succession ou à un legs universel ou à titre universel, ou pour l'accepter sous bénéfice d'inventaire.

Selon l'article 378 nouveau du Code civil, les parents doivent requérir une autorisation du juge de paix pour accomplir ces actes.

Ce système suscite beaucoup de problèmes auprès des juges de paix, et les surcharge inutilement.

Mme de T' Serclaes rappelle que la proposition à l'examen se limite à régler un problème spécifique. Une évaluation plus globale est également nécessaire car, à tout le moins lorsque les deux parents ou un parent survivant exerce(nt) l'autorité parentale, beaucoup trop d'actes sont soumis à l'autorisation du juge de paix.

Mme Nyssens dépose encore, à titre subsidiaire, un amendement tendant à remplacer l'article 2 (doc. Sénat, n° 2-1058/2, amendement n° 3). Cet amendement avait déjà été déposé lors de la discussion du projet de loi sur la tutelle des mineurs.

Cette loi a pour effet, dans une certaine mesure, de déresponsabiliser les parents, en systématisant l'exigence d'une autorisation du juge de paix pour des actes d'importance mineure.

L'amendement limite cette exigence aux actes qui ont une répercussion importante sur la consistance du patrimoine de l'enfant.

Mme de T' Serclaes renvoie à ses observations relatives à l'amendement n° 2.

Mme Staveaux demande quelle est la justification de la distinction opérée par l'amendement n° 3 entre les familles où l'autorité parentale est exercée conjointement par les deux parents, et celles où un seul parent exerce cette autorité.

Mme Nyssens répond qu'elle s'est inspirée de la loi sur l'autorité parentale conjointe qui opère cette distinction.

Elle estime aussi que, pour préserver la liberté de chacun des parents qui ne vivent pas sous le même toit, il fallait prévoir un lieu de conciliation et de parole. Le juge de paix paraît indiqué pour arbitrer ce type de conflits.

Sur la proposition des juges de paix, le gouvernement présente deux amendements.

L'amendement n° 4 (doc. Sénat, n° 2-1058/2) tend à compléter le § 1 de l'article 378 proposé.

1. Deux nouveaux alinéas sont insérés après l'alinéa 1er.

De vrederechters hebben het nodig geacht hun territoriale bevoegdheid te omschrijven, om de regels te verduidelijken en verwijzingen te vermijden waardoor de rechtzoekenden tijd verliezen. De voorgestelde regel geeft voorrang van bevoegdheid aan de vrederechter van de woonplaats van de minderjarige of, bij ontstentenis, van de verblijfplaats van de minderjarige;

2. Het tweede gedeelte van het amendement voegt een nieuw lid in tussen het voorgestelde tweede en derde lid, om de vrederechter de mogelijkheid te bieden een ouder te machtigen alleen te handelen bij belangentegenstelling tussen de ouders.

Amendement nr. 5 (stuk Senaat, nr. 2-1058/2) stelt voor een nieuw artikel 3 in te voegen, ter aanvulling van artikel 410, § 1, 7°, met de uitputtende lijst van de handelingen waarvoor de voogd de machtiging van de vrederechter moet vragen. Voorgesteld wordt in een afwijking van de machtigingsregeling te voorzien bij burgerlijkepartijstelling, maar dan alleen wanneer de zaak voor de feitenrechter werd vastgesteld op verzoek van het openbaar ministerie of een onderzoeks gerecht.

Deze regeling wordt door de vrederechters voorgesteld en voorkomt opschortende procedures, omdat de zaak door het parket voor de feitenrechter wordt gebracht.

Het 2° van amendement nr. 5 stelt voor het 10° van artikel 410, § 1, op te heffen en maakt het aldus overbodig dat de machtiging van de vrederechter moet worden gevraagd voor berusting in het vonnis. De vrederechters menen dat de machtiging waarin artikel 410, § 10°, voorziet, ze in een lastig parket kan brengen. Mogelijk moet de vrederechter de voogd of de persoon die het ouderlijk gezag uitoefent, machtigen om beroep in te stellen tegen een beslissing van een andere rechtsmacht of van hemzelf. Een dergelijke regeling bestaat overigens niet voor de voorlopige bewindvoering. Voorgesteld wordt dus te zorgen voor een gelijklopende regeling.

Wat betreft het eerste deel van amendement nr. 4, vertrouwt Mevrouw de 'T Serclaes erop dat het overleg met de vrederechters de regering ertoe heeft gebracht een passende oplossing te vinden voor de verwijzingen en de werkelijke «ping pong» tussen de verschillende vredegerechten op grond van de regels van territoriale bevoegdheid. Spreekster is ervan overtuigd dat de vrederechters alles in het werk hebben gesteld om een oplossing te vinden voor het tijdsverlies dat deze verwijzingen meebrengen voor de rechtzoekenden.

Ook het tweede deel van dit amendement openstelt een interessante piste door de vrederechter toe te laten zelf te handelen wanneer er belangentegenstelling is tussen de ouders.

De rechtzoekende moet zijn dossier niet zelf opnieuw indienen.

Les juges de paix ont estimé nécessaire de préciser leur compétence territoriale, afin de clarifier les règles et d'éviter les renvois qui font perdre du temps aux justiciables. Le système proposé donne une priorité de compétence au juge de paix du domicile du mineur ou, à défaut, de la résidence du mineur;

2. La deuxième partie de l'amendement insère un nouvel alinéa entre les alinéas 2 et 3 proposés, ceci dans le but de permettre au juge de paix d'autoriser un parent à agir seul en cas d'opposition d'intérêts entre les parents.

L'amendement n° 5 (doc. Sénat, n° 2-1058/2) propose d'introduire un nouvel article 3, qui tend à compléter l'article 410, § 1er, 7°, qui contient la liste limitative des actes pour lesquels le tuteur doit demander l'autorisation du juge de paix. Il est proposé de prévoir une dérogation au système d'autorisation en cas de constitution de partie civile, mais ceci uniquement lorsque l'affaire est fixée devant la juridiction de fond à la requête du ministère public ou d'une juridiction d'instruction.

Ce système, proposé par les juges de paix, évite des procédures dilatoires, puisque l'affaire aurait été portée devant la juridiction de fond par le parquet.

Le 2° de l'amendement n° 5 propose d'abroger le 10° de l'article 410, § 1er, et supprime ainsi la nécessité de demander l'autorisation du juge de paix pour un acquiescement au jugement. Les juges de paix considèrent que l'autorisation prévue à l'article 410, § 1er, 10° peut les mettre dans une situation embarrassante. Le juge de paix pourrait être amené à autoriser le tuteur ou le titulaire de l'autorité parentale à introduire un recours contre une décision prise par une autre juridiction ou par lui-même. Il est également relevé que ce système n'existe pas en matière d'administration provisoire. Il est donc proposé de prévoir un parallélisme.

En ce qui concerne la première partie de l'amendement n° 4, Mme de T' Serclaes espère bien que la concertation avec les juges de paix a conduit le gouvernement à trouver une solution adéquate aux renvois et au véritable ping-pong qui se joue entre les diverses justices de paix par suite des règles de la compétence territoriale. L'intervenante est convaincue que les juges de paix ont tout mis en œuvre pour trouver une solution à la perte de temps que ces renvois entraînent pour les justiciables.

La deuxième partie de ce même amendement offre aussi une piste intéressante en permettant au juge de paix d'agir lui-même lorsqu'il y a opposition d'intérêts entre les parents.

Le justiciable ne doit pas lui-même réintroduire son dossier.

Spreekster werpt niettemin een probleem op in verband met dit gedeelte van het amendement. Het oorspronkelijke voorstel had alleen de burgerlijke-partijstelling op het oog. Wat is de juiste intentie van de regering?

Met betrekking tot het amendement nr. 5, kan spreekster instemmen met de opheffing van het 10°. De aanvulling van het punt 7 roept daarentegen wel wat vragen op. De commissieleden hebben aangegeven dat de verzoeken waarvan sprake in artikel 410, 7°, geen machtiging zoals bepaald in § 1 behoeften. Spreekster begrijpt aldus moeilijk de draagwijdte van het regeringsamendement.

De minister verklaart dat het amendement van de regering niet over de situatie gaat als bedoeld in het voorstel van mevrouw de T' Serclaes, maar van de gelegenheid gebruik wil maken om het voorliggende 7° aan te vullen.

Dit amendement strekt ertoe de vrederechter de kans te geven één van beide ouders te machtigen om de procedure in te leiden, bijvoorbeeldwanneer de vader de verkoop van een pand vraagt en de moeder zich ertegen verzet.

Mevrouw de T' Serclaes vraagt wat de huidige oplossing is in dergelijk geval. Het komt haar voor dat het voorbeeld van de verkoop van een pand reeds door de huidige wettekst wordt geregeld. Streven de vrederechters dan naar een vereenvoudiging?

De minister antwoordt dat deze toestand wellicht reeds wordt geregeld door de huidige tekst, maar dat die niet erg duidelijk is. De vrederechter moet in dat geval het vierde lid van artikel 373 toepassen, volgens hetwelk de rechtbank de vader of de moeder toestemming kan verlenen om voor bepaalde handelingen alleen op te treden, of een beroep doen op artikel 378. Het is de verdienste van het amendement van de regering dat het explicet de hypothese bedoelt waarin er belangentegenstelling bestaat tussen de vader en de moeder. In dat geval beslist de rechtbank wie de procedure zal inleiden.

Mevrouw de T' Serclaes stelt zich vragen bij het nut van het regeringsamendement. De huidige tekst bepaalt reeds: «De vrederechter beslist over het door de partijen of hun advocaat ondertekende verzoekschrift. Indien de zaak slechts door één van de ouders voor de rechtbank aanhangig wordt gemaakt, wordt de andere gehoord, of tenminste bij gerechtsbrief opgeroepen. In geval van belangentegenstelling tussen het kind en zijn ouders, wordt door de vrederechter een voogd *ad hoc* aangewezen.» Beantwoordt het amendement van de regering een expliciete vraag van de vrederechters?

De minister bevestigt dat het amendement tot stand kwam op uitdrukkelijk verzoek van de vrederechters.

De heer Mahoux meent dat dit standpunt, dat door de praktijk is ingegeven, gerespecteerd moet worden.

L'intervenante observe toutefois que cette partie de l'amendement pose un problème. La proposition originale visait uniquement la constitution de partie civile. Quelle est au juste l'intention du gouvernement?

En ce qui concerne l'amendement n° 5, l'intervenante peut souscrire à la suppression du 10°. Par contre, la disposition visant à compléter le 7° suscite des questions. Les membres de la commission ont indiqué que les demandes visées à l'article 410, 7°, n'étaient pas soumises à l'autorisation prévue au § 1. L'intervenante comprend dès lors mal la portée de l'amendement présenté par le gouvernement.

Le ministre précise que l'amendement du gouvernement ne concerne pas la situation visée dans la proposition de Mme. de T'Serclaes, mais veut profiter de l'occasion pour compléter le présent 7°.

Cet amendement vise à permettre au juge de paix d'autoriser un des deux parents à introduire la procédure, par exemple quand le père demande la vente d'un immeuble et que la mère s'y oppose.

Mme. de T' Serclaes demande quelle est la solution actuelle dans une pareille situation. Il lui semble que l'exemple de la vente d'un immeuble est déjà visé par le texte actuel de la loi. Les juges de paix veulent-ils alors une simplification?

Le ministre répond que cette situation est peut-être déjà visée par le texte actuel, mais que celui-ci n'est pas très clair. Le juge de paix doit alors appliquer l'article 373, 4°, qui permet au tribunal d'autoriser le père ou la mère à agir seul pour des actes déterminés, ou avoir recours à l'article 378. Le mérite de l'amendement du gouvernement est de viser explicitement l'hypothèse où il existe une opposition entre le père et la mère. Dans ce cas, c'est au tribunal de décider qui va introduire la procédure.

Mme de T' Serclaes s'interroge sur l'utilité de l'amendement du gouvernement. Le texte actuel stipule déjà que «Le juge de paix statue sur la requête signée par les parties ou leur avocat. S'il est saisi par un seul des père et mère, l'autre est entendu ou au moins convoqué par pli judiciaire. En cas d'opposition entre l'enfant et ses parents, le juge de paix désigne un tuteur *ad hoc*.» L'amendement du gouvernement répond-il à une demande explicite des juges de paix? Le gouvernement est-il convaincu de l'utilité de cet amendement?

Le ministre confirme que l'amendement est fait à la demande explicite des juges de paix.

M. Mahoux est d'avis qu'il faut respecter cette position, qui découle d'une expérience pratique.

De keuze om de bevoegdheid in het Burgerlijk Wetboek en niet in het Gerechtelijk Wetboek te regelen roept bij mevrouw Nyssens een aantal vragen op.

Quid bij onenigheid tussen de vader en de moeder inzake de machtiging die de rechter kan verlenen? Wat is de draagwijdte van die machtiging? Is ervoor gezorgd dat de regels van het gemene recht inzake ouderlijk gezag worden nageleefd en dat de andere ouder opgeroepen, verwittigd en gehoord wordt? Men moet ervoor zorgen dat het gaat om een debat op tegenspraak. Zoals in artikel 373 van het Burgerlijk Wetboek moet men zich ervan vergewissen dat de andere ouder wordt opgeroepen, gehoord en verwittigd over de procedure. De rechterlijke uitspraak mag niet in het voordeel van een van de ouders uitvallen, zo de andere niet gehoord is.

De minister antwoordt dat ook andere regels met betrekking tot de territoriale bevoegdheid zich reeds in het Burgerlijk Wetboek bevinden.

Hij verwijst naar de regels voor de voorlopige bewindvoering. Het is duidelijk dat de procedure waarin artikel 378, tweede lid, voorziet, voor artikel 378 in zijn geheel geldt.

IV. STEMMINGEN

Artikel 1

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Artikel 2

Amendement nr. 1 van mevrouw Nyssens wordt ingetrokken.

Amendement nr. 2, een subamendement op amendement nr. 1 van mevrouw Nyssens, vervalt.

Amendement nr. 3 wordt verworpen met 9 tegen 2 stemmen.

Amendement nr. 4 van de regering wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Artikel 3 (nieuw)

Amendement nr. 5 van de regering wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Het opschrift van het wetsvoorstel moet in het licht daarvan worden aangepast.

Mme. Nyssens s'interroge sur le choix de régler la compétence dans le Code civil et non dans le Code judiciaire.

Ensuite, une question se pose dans le cas d'une opposition entre le père et la mère, au niveau de l'autorisation que le juge peut donner. Quelle est la portée de cette autorisation? Est-il bien prévu, afin de respecter les règles du droit commun en matière d'autorité parentale, d'avertir et d'entendre l'autre parent? Il faut respecter le caractère contradictoire du débat. Comme dans l'article 373 du Code civil, il faut s'assurer que l'autre parent soit convoqué, entendu et averti de la procédure. Il ne faut pas trancher en faveur de l'un, si on n'a pas eu la possibilité d'entendre l'autre.

Le ministre répond que le Code civil contient déjà d'autres règles relatives à la compétence territoriale.

Il renvoie aux règles concernant l'administration provisoire. Il est évident que la procédure prévue à l'article 378, alinéa 2, s'applique à l'ensemble de l'article 378.

IV. VOTES

Article 1er

L'article 1er est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

Article 2

L'amendement n° 1 de Mme Nyssens est retiré.

L'amendement n° 2, qui est un sous-amendement à l'amendement n° 1 de Mme Nyssens, devient sans objet.

L'amendement n° 3 est rejeté par 9 voix contre 2.

L'amendement n° 4 du gouvernement est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

Article 3 (nouveau)

L'amendement n° 5 du gouvernement est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

Le titre de la proposition de loi doit être adapté en conséquence.

V. EINDSTEMMING

Het geamendeerde voorstel van wet in zijn geheel wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Dit verslag is eenparig goedgekeurd door de acht aanwezige leden.

De rapporteur,

Philippe MAHOUX.

De voorzitter,

Josy DUBIÉ.

V. VOTE FINAL

L'ensemble de la proposition de loi amendé est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

Le rapport a été approuvé à l'unanimité des huit membres présents.

Le rapporteur,

Philippe MAHOUX.

Le président,

Josy DUBIÉ.